

ПОСЛОВНИ

Двоброј 19-20 / јул-август 2018.

ПОРЕЗИ
РАЧУНОВОДСТВО
БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО
ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ
ЗАРАДЕ

САВЕТНИК

ИЗДВАЈАМО:

ИЗМЕНЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА КОЈИМА СЕ БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ
ПРИМЕНА ПДВ-А

ОДГОВОРИ НА ДИЛЕМЕ КОЈЕ СЕ ЈАВЉАЈУ ПРИЛИКОМ ИСКАЗИВАЊА
ПОДАТАКА У ОБРАСЦУ ПОПДВ

ОСНОВНИ ПОСТУПЦИ И ПРИМЕРИ КОНСОЛИДОВАЊА ПОЗИЦИЈА ПРИЛИКОМ
САСТАВЉАЊА КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

ДОНЕТ ЈЕ НОВИ ШИФАРНИК РАДНИХ МЕСТА ЗА КОРИСНИКЕ ЈАВНИХ СРЕДСТАВА
КОМИСИОНЕ УСЛУГЕ КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА – ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА И
РАЧУНОВОДСТВЕНА ЕВИДЕНЦИЈА

ОПОРЕЗИВАЊЕ НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА ИСХРАНУ У ТОКУ РАДА (ТОПЛИ ОБРОК)
РАЧУНОВОДСТВЕНИ И ПОРЕСКИ ТРЕТМАН ИСПРАВКЕ ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА
ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

ТЕМА БРОЈА:

НОВИ ОБРАЧУН НАКНАДЕ ЗАРАДЕ ЗА ПОРОДИЉСКО ОДСУСТВО ОД 1. ЈУЛА 2018. ГОДИНЕ

Зашто баш **PROPISI.NET**?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, новим примерима судске праксе, новим правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које претплатници сами изабери, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што се једним кликом могу ископирати текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова добијају већ понуђени резултати.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Жељко Албанезе

Аутори:

Бојан Станковић

Борислав Ињац

Дејан Дабетић

Жељко Албанезе

Јован Чанак

Љиљана Симић

Милица Бјелић

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836 890

факс: +381 11 2836 474

имејл: redakcija@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник / главни и одговорни уредник Жељко Албанезе.
- Год. 1, бр. 1 (јан. 2017) - . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017 - (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно.

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник

Штампани часопис „Пословни саветник” представља издање стручних ауторских текстова из области пореза, рачуноводства, буџетског рачуноводства, пословних финансија и зарада. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и слично.

Од рубрика у часопису издавајмо: Порези, Рачуноводство, Буџетско рачуноводство, Пословне финансије, Зараде.

Штампани часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” излази из штампе месечно. У току године излази 10 бројева и 1 двоброј. У оквиру претплате, претплатници на штампано издање добијају могућност да писано, путем имејла, добију одговоре на питања у вези с темама које часопис обрађује.

Под слоганом „Будимо на вези” часопис је отворен за сва питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике, а читаоци их могу упутити на адресу главног и одговорног уредника: zeljko.albaneze@ingpro.rs.

Такође, претплатници могу и сами предлагати теме које су важне за њихово пословање.

Најважније о рубрикама у часопису:

ЗАРАДЕ И ДРУГА ЛИЧНА ПРИМАЊА

Актуелне обрачунае зарада, накнаде зарада и друга примања запослених из радног односа и других лица која ангажују послодавци по уговорима ван радног односа, објашњавамо кроз њихове обрачунае са становишта Закона о раду, али и са становишта примене пореских прописа.

ФИНАНСИЈЕ И РАЧУНОВОДСТВО

Пратимо рачуноводствене промене привредних субјеката од отварања пословних књига на почетку године, преко актуелних промена у току године, до пописа и састављања годишњег рачуна.

ПОРЕСКИ ПРОПИСИ

Пратимо и објашњавамо примену свих пореских прописа – ПДВ, акцизе и порески поступак, али и примену пореза и доприноса на лична примања запослених и других лица, као и пореске обавезе по основу покретне и непокретне имовине, капитала и сл. Нећемо заборавити ни примену прописа о избегавању међународног двоструког опорезивања.

БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО

Месечно пратимо пословање буџетских корисника и дајемо актуелне обрачунае у књиговодству по буџетским прописима.

ПЛАТЕ И ДРУГА ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ КОД БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА

Паралелно са зарадама, дајемо и примере обрачуна плата и других личних примања запослених и других лица код буџетских корисника, уважавајући специфичности обрачуна у здравству, просвети, али и у јединицама локалне самоуправе, посебно имајући у виду предстојећу примену законских прописа о платама у јавном сектору.

ОСТАЛО:

- новине у платном промету,
- актуелности у спровођењу царинских прописа,
- тумачења министарстава,
- актуелни месечни статистички подаци.

Часопис можете поручити телефоном: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или имејлом: office@ingpro.rs

■ ИЗМЕНЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА КОЈИМА СЕ БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ ПРИМЕНА ПДВ-А	3
■ ОДГОВОРИ НА ДИЛЕМЕ КОЈЕ СЕ ЈАВЉАЈУ ПРИЛИКОМ ИСКАЗИВАЊА ПОДАТАКА У ОБРАСЦУ ПОПДВ.....	11
■ ДОНЕТ ЈЕ НОВИ ШИФАРНИК РАДНИХ МЕСТА ЗА КОРИСНИКЕ ЈАВНИХ СРЕДСТАВА	15
■ ОСНОВНИ ПОСТУПЦИ И ПРИМЕРИ КОНСОЛИДОВАЊА ПОЗИЦИЈА ПРИЛИКОМ САСТАВЉАЊА КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА.....	21
■ ПОРЕСКИ АСПЕКТИ ОТПИСА ОБАВЕЗА	29
■ РАЧУНОВОДСТВЕНИ И ПОРЕСКИ ТРЕТМАН ИСПРАВКЕ ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ.....	35
■ ПОРЕСКИ ПОДСТИЦАЈ ИЗ ЧЛАНА 50А ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА	42
■ МУЛТИЛАТЕРАЛНА КОНВЕНЦИЈА О ПРИМЕНИ МЕРА КОЈЕ СЕ, У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА ЕРОЗИЈЕ ПОРЕСКЕ ОСНОВИЦЕ И ПРЕМЕШТАЊА ДОБИТИ, ОДНОСЕ НА ПОРЕСКЕ УГОВОРЕ (ступање на снагу и почетак примене)	48
■ КОМИСИОНЕ УСЛУГЕ КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА – ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА И РАЧУНОВОДСТВЕНА ЕВИДЕНЦИЈА	52
■ ОПОРЕЗИВАЊЕ НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА ИСХРАНУ У ТОКУ РАДА (ТОПЛИ ОБРОК).....	62
■ ПЛАЋАЊЕ КОМПЕНЗАТОРНЕ КАМАТЕ ПРИ УВОЗУ РОБЕ	69
■ ПРОБЛЕМИ ПРИ ДОКАЗИВАЊУ ПОСТОЈАЊА ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ПОРЕКЛА РОБЕ ПРИ УВОЗУ И КОРИШЋЕЊЕ ОПШТЕ ШЕМЕ ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛА ПРИ ИЗВОЗУ.....	72
■ ПИТАЛИ СТЕ – ОДГОВАРАМО	75
■ КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ЗА ЈУЛ 2018. ГОДИНЕ	79
■ ИЗНОС ЛИЧНИХ ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ И ДРУГИХ ЛИЦА И ЊИХОВ ПОРЕСКИ ТРЕТМАН – на основу просечне зараде у Републици у месецу априлу 2018. године од 67.901 динар	82
■ ТЕМА БРОЈА: НОВИ ОБРАЧУН НАКНАДЕ ЗАРАДЕ ЗА ПОРОДИЉСКО ОДСУСТВО ОД 1. ЈУЛА 2018. ГОДИНЕ	88

ИЗМЕНЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА КОЈИМА СЕ БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ ПРИМЕНА ПДВ-А

У „Службеном гласнику РС” број 48/2018 објављена су три подзаконска акта којима је ближе уређена примена Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, др. 84/2004... и 30/2018 – у даљем тексту: Закон), односно објављени су:

- Правилник о изменама и допунама Правилника о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ-у и о облику и садржини Прегледа обрачуна ПДВ-а;
- Правилник о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ-а са правом на одбитак претходног пореза и
- Правилник о изменама и допунама Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ-а.

Кроз коментар који следи биће изложене настале измене и допуне наведених правилника.

1. Правилник о изменама и допунама Правилника о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ-у и о облику и садржини Прегледа обрачуна ПДВ-а

Примена обавезног исказивања података о промету добара и услуга у обрасцу ПОПДВ, као што је познато, почиње од **1. јула 2018. године**, што је у складу са чланом 46. став 1. Закона и Правилником о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ-у и о облику и садржини Прегледа обрачуна ПДВ-а („Сл. гласник РС”, др. 90/2017 и 119/2017 – у даљем тексту: Правилник). Последњим изменама Правилника утврђено је следеће:

У члану 2. Правилника, изменом **става 2**, прецизније је дефинисано које је податке обвезник дужан да обезбеди у евиденцији и на основу које документације, односно прописано да је **обвезник ПДВ-а дужан да у евиденцији из става 1. овог члана** (коју води тако да омогућава контролу обрачунавања и плаћања ПДВ-а у сваком пореском периоду) **обезбеди податке о трансакцијама, активностима, односно другим пословним променама, а нарочито податке који се односе на промет добара и услуга који је обвезник ПДВ-а извршио, односно који му је извршен, рачунима или другим документима који служе као рачуни у складу са Законом (у даљем тексту: рачун), односно документима којима се потврђује пословна промена (нпр. уговор о осигурању, уговор о закупу закључен са физичким лицем, уговор о ауторском делу, уговор о делу итд.), као и друге податке од значаја за правилно обрачунавање ПДВ-а.**

Став 3. истог члана Правилника допуњен је **тачком 4**), тако да је сада њим прецизирано да се **подацима** које је обвезник ПДВ-а дужан да обезбеди у евиденцији сматрају подаци о:

- 1) броју и датуму издавања рачуна;
- 2) броју и датуму издавања примљеног рачуна;
- 3) износу накнаде, основице, односно вредности добара и услуга, по врстама промета;
- 4) настанку обавезе обрачунавања ПДВ-а, пореској стопи и обрачунатом ПДВ-у **за промет за који је обвезник ПДВ-а, у својству испоручиоца добара или услуга, односно примаоца добара или услуга, порески дужник у складу са Законом;**
- 5) износу ПДВ-а који може да се одбије као претходни порез;
- 6) износу ПДВ-а који не може да се одбије као претходни порез;
- 7) пореској обавези;
- 8) други подаци од значаја за правилно обрачунавање и плаћање ПДВ-а.

Нови члан 2а прописује да се подаци из члана 2. Правилника евидентирају на основу извршених трансакција, активности, односно других пословних промена, осим ако Правилником није друкчије прописано.

Подаци о промету добара и услуга који је обвезнику ПДВ-а извршио други обвезник ПДВ-а или лице које није обвезник ПДВ-а (страно или домаће лице), укључујући и податке о измени накнаде, основице, односно вредности тог промета, **евидентирају се на основу рачуна**

Ако је накнада, односно део накнаде наплаћен пре извршеног уноса добара у слободну зону, обвезник који врши промет добара може да оствари пореско ослобођење ако поседује доказе **из става 1. т. 1) и 3), односно става 3. т. 1) и 3) овог члана, као и рачун издат у складу са Законом** (став 4).

Ако је накнада, односно део накнаде плаћен пре извршеног уноса добара у слободну зону, корисник слободне зоне – прималац добара који је за тај промет порески дужник у складу са Законом – може да оствари пореско ослобођење ако поседује доказ из става 2. тачка 1) овог члана.

Члан 7. прописује пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 5) Закона за превозне и друге услуге корисницима слободних зона које су непосредно повезане са уносом добара у слободну зону, па је изменом само у тачки 5) прецизирано да обвезник који врши промет услуга може да оствари пореско ослобођење ако поседује оверену копију **документа** (не декларације) **којим се** доказује да су добра унета у слободну зону, у складу са царинским прописима.

После члана 8. додата су нова три члана како би се прописали услови за пореско ослобођење које је уведено Законом о изменама и допунама Закона о ПДВ-у („Сл. гласник РС”, бр. 30/2918). Наиме, допуњен је члан 24. став 1. **новом тачком 5а**, чиме је проширено пореско ослобођење тако да се ПДВ не плаћа на **промет добара која се уносе у слободну зону, превозне и друге услуге које су непосредно повезане са тим уносом и промет добара у слободној зони који се врши страном лицу које има закључен уговор са обвезником ПДВ-а – корисником слободне зоне да та добра угради у добра намењена отпремању у иностранство**. Са наведеном изменом Закона морале су да се усагласе и одредбе Правилника.

3. Правилник о изменама и допунама Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ-а

Измене Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ-а („Сл. гласник РС”, бр. 108/04, 130/04 – исправка, 140/04, 65/05, 63/07, 29/11, 95/12, 113/13 и 86/15) извршене су у циљу ближег описа добара за која је Законом о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018) прописано да се опорезују по посебној стопи ПДВ-а. Наиме, чланом 23. став 2. тачка б) сада је прописано да се посебном стопом опорезује промет (новина је болдирана) ђубрива, средстава за заштиту биља, семена за репродукцију, садног материјала, компоста са мицелијумом, потпуне и **допунске** смеше за исхрану стоке и живе стоке.

Поред наведене измене, а у циљу прецизирања, измењен је и члан 9. став 1. Правилника, односно прописано је да се огревним дрветом, у смислу члана 23. став 2. тачка 10) Закона, сматра дрво за огрев у облицама, цепаницама, гранама, сноповима или сличним облицима, **независно од намене за коју се користи**.

Промена висине акцизе на цигарете

Од 1. јула 2018. до 31. децембра 2018. године, у складу са чланом 40а Закона о акцизама и у складу са Усклађеним динарским износима акциза из члана 40а став 1. т. од 4) до 8) Закона о акцизама годишњим индексом потрошачких цена у 2017. години („Сл. гласник РС”, број 18/2018), **на цигарете из увоза и на цигарете произведене у земљи** (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2402 20 10 00 и 2402 20 90 00) **плаћа се акциза од 69,19 дин./пак**.

ОДГОВОРИ НА ДИЛЕМЕ КОЈЕ СЕ ЈАВЉАЈУ ПРИЛИКОМ ИСКАЗИВАЊА ПОДАТАКА У ОБРАСЦУ ПОПДВ

Пореска пријава – образац ПППДВ за јул 2018. године код обвезника који имају месечни порески период аутоматски ће се попуњавати на е-порталу ПУ, на основу података који буду исказани у обрасцу ПОПДВ, који се такође подноси уз пореску пријаву. За тромесечне обвезнике ова новина важи за ПОПДВ и ПППДВ за период од 1. 7. до 30. 9. 2018. године.

Као што је познато, примена састављања и подношења обрасца ПОПДВ почиње од 1. јула 2018. г., тако да од овог датума сви обвезници ПДВ-а морају да искажу податке у обрасцу ПОПДВ, у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004... и 30/2018 – у даљем тексту: Закон) и Правилником о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ-у и о облику и садржини Прегледа обрачуна ПДВ-а („Сл. гласник РС”, бр. 90/2017, 119/2017 и 48/2018 – у даљем тексту: Правилник о ПОПДВ).

У коментару Измена Правилника о ПОПДВ („Сл. гласник РС”, бр. 48/2018), који је дат у овом броју часописа, обрађене су битне измене и допуне везане за исказивање података у обрасцу ПОПДВ, уз посебну напомену да је чланом 23. прописано да у периоду од 1. јула 2018. године, закључно са 30. јуном 2019. године, у поступцима провере правилности исказивања података у обрасцу ПОПДВ – Преглед обрачуна ПДВ-а – за порески период од _____ до _____ 20__ године, надлежни порески орган неће узимати у обзир погрешно исказане податке који не утичу на износ пореске обавезе.

Ради што правилнијег поступања обвезника ПДВ-а приликом исказивања података у обрасцу ПОПДВ (о чему је детаљно писано у досадашњим бројевима овог часописа у 2018. години), у наставку текста ће се кроз одговоре на дилеме указивати на неке недоумице које су се јавиле код пореских обвезника, али и на карактеристичне случајеве који нису разрађени до краја у постојећем **Корисничком упутству за исказивање података у Прегледу обрачуна ПДВ-а – обрасцу ПОПДВ** (у даљем тексту: Корисничко упутство), које је дала Пореска управа, на чијем се сајту и налази. Важно је напоменути и да у време предаје овог текста није објављена измена Корисничког упутства, која се очекује првенствено због измене Правилника.

Одговори на дилеме

1. Обвезник ПДВ-а страном лицу врши промет добара која се уносе у слободну зону, при чему купац има закључен уговор са корисником слободне зоне – обвезником ПДВ-а да та добра угради у добра намењена отпремању у иностранство. Који су услови за пореско ослобођење и где се исказује податак о том промету у ПОПДВ?

Одговор: Чланом 24. став 1. т. 5а) Закона о ПДВ-у прописано је пореско ослобођење (исто је прописано Законом о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018)). Начин остваривања пореског ослобођења прописан је Правилником о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ-а са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС”, бр. 48/2018), о чему је детаљније било речи у ово броју часописа, у тексту „Измене подзаконских аката којима се ближе уређује примена ПДВ-а”.

Чланом 8а Правилника прописани су услови за ово пореско ослобођење, односно прописано је да обвезник који врши промет мора да има:

- 1)** документ страног лица којим се потврђује да страно лице има закључен уговор са обвезником ПДВ-а – корисником слободне зоне да ће добра која страно лице набавља обвезник ПДВ-а – корисник слободне зоне уградити у добра намењена отпремању у иностранство;
- 2)** документ обвезника ПДВ-а – корисника слободне зоне којим се потврђује да са страним лицем – примаоцем добара има закључен уговор да ће добра која страно лице набавља уградити у добра намењена отпремању у иностранство;

8. Када се врши отпремање добара из царинског складишта на територију Аутономне Покрајине Косово и Метохија, где треба исказати износ тог промета?

Одговор: Подаци о отпремању добара на територију АПКиМ из царинског складишта исказују се у **пољу 1.2.** – Промет добара која се отпремају на територију Аутономне Покрајине Косово и Метохија, укључујући и повећање односно смањење накнаде за тај промет.

9. Да ли се у ПОПДВ уносе подаци о накнадама које обвезник ПДВ-а исплаћује физичким лицима по основу разних уговора за обављање неког посла (нпр. привремени и повремени, уговор о делу и сл.)?

Одговор: Када обвезник ПДВ-а ангажује физичка лица по неком уговор за обављање неког посла, у питању је набавка услуга, па се и тај износ мора исказати у обрасцу ПОПДВ, и то у **пољу 8д.2.** – Добра и услуге набављени у Републици од лица са територије Републике која нису обвезници ПДВ-а, као и повећање односно смањење накнаде за та добра и услуге, укључујући и набавку без накнаде. Сматра се да се уноси бруто износ јер је бруто приход физичког лица.

10. Обвезници који откупљују пољопривредне производе од носилаца или чланова пољопривредног газдинства које није у систему ПДВ-а, често авансно плаћају будући откуп пољопривредних производа. Да ли се тако плаћени аванс исказује у ПОПДВ?

Одговор: Плаћени аванси за набавку било којих добара или услуга, па и пољопривредних производа од лица која нису обвезници ПДВ-а, односно од ПГ, не исказују се у обрасцу ПОПДВ.

11. Када се врши извоз добара без накнаде, да ли се исказује могући износ таквог извоза?

Одговор: Извоз без накнаде би био предмет опорезивања ПДВ-ом уколико не би били испуњени услови за пореско ослобођење. Сходно томе, подаци о извозу добара без накнаде уносе се у ПОПДВ, у **поље 1.6.** – Промет добара и услуга без накнаде, и то у пореском периоду у коме су испуњени услови за пореско ослобођење.

12. За промет добара и услуга у грађевинарству, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, уобичајено је авансно плаћање, при чему је платац аванса и порески дужник. У ком пореском периоду је обвезник дужан да уноси податак о плаћеном авансу и обрачунатом ПДВ-у на исти?

Одговор: Обвезник који је прималац добара и услуга из области грађевинарства и који је по том основу порески дужник, основицу на коју је обрачунао ПДВ исказује у **пољу 8д.7.** – Накнада или део накнаде који је плаћен пре извршеног промета (аванс). Податак о обрачунатом ПДВ-у на дати аванс исказује се у **пољу 3а.8.** – ПДВ по основу накнаде или дела накнаде који је плаћен пре извршеног промета (аванс), а уколико има право на одбитак ПДВ-а уз испуњење услова из члана 28. став 5. Закона о ПДВ-у, исказује га и у **пољу 8е.2.** – Укупно обрачунати ПДВ за промет набављених добара и услуга за који је порески дужник обвезник ПДВ-а – прималац добара, односно услуга, који може да се одбије као претходни порез (3а.9. умањен за износ ПДВ-а који не може да се одбије као претходни порез).

13. Када за увоз добара дође до повећања основице и ПДВ-а, где се исказује то повећање?

Одговор: Податак о повећању основице за увоз добара исказује се у **пољу 6.2.2.** – Повећање основице, а податак о повећаном ПДВ-у исказује се у **пољу 6.4.** – Укупно плаћен ПДВ при увозу добара, укључујући и ПДВ плаћен по основу повећања основице за увоз добара, који може да се одбије као претходни порез.

14. Промет добара и услуга извршен ван Републике исказује се у делу 11. ПОПДВ. Ако се овај промет изврши без накнаде, да ли се и тада исказује у овом делу?

Одговор: Да, наведени податак се исказује у **пољу 11.1.** – Промет добара и услуга извршен ван Републике, са или без накнаде. То је иначе и прописано последњом изменом Правилника о евиденцији.

ДОНЕТ ЈЕ НОВИ ШИФАРНИК РАДНИХ МЕСТА ЗА КОРИСНИКЕ ЈАВНИХ СРЕДСТАВА

Влада Републике Србије донела је Уредбу о Шифарнику радних места, која је објављена у „Службеном гласнику РС” број 48/2018 од 22. 6. 2018. године (у даљем тексту: Уредба). Уредба је ступила на снагу 30. 6. 2018. године, при чему је тог дана и престала да важи Уредба о Шифарнику радних места („Сл. гласник РС”, број 12/2016).

Уредба је донета на основу Закона о Регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС”, бр. 68/2015 и 79/2015 – исправка), којим је прописано да корисници јавних средстава имају обавезу да податке о лицима која код њих раде достављају у Регистар запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава (у даљем тексту: Регистар), који се води код Управе за трезор при Министарству финансија. Корисници у Регистар пријављују податке прописане Законом, а један од тих података је и „шифра радног места” (члан 4. тачка 2) подтачка (17)), па је чланом 6. став 3. Закона прописано да се Шифарник радних места, на основу ког се уносе подаци у Регистар, утврђује актом Владе, на предлог министарства надлежног за послове државне управе. На бази овог законског овлашћења Влада је донела поменути уредбу којом се утврђују шифре радних места на основу којих корисници јавних средстава уносе податке о радном месту на којем раде њихова запослена, изабрана, именована и постављена лица у Регистар. Шифре радних места на којима раде ова лица утврђене су у Шифарнику, који је као Прилог одштампан уз Уредбу и чини њен саставни део (у даљем тексту: Шифарник).

У смислу Закона, **корисници јавних средстава** на које се односе одредбе Уредбе, односно шифре радних места из Шифарника, јесу:

- 1) директни и индиректни корисници буџетских средства Републике Србије, изузев професионалних припадника Војске Србије и Безбедносно-информативне агенције и њеног индиректног корисника;
- 2) Народна банка Србије;
- 3) директни и индиректни корисници буџетских средстава јединица локалне самоуправе и територијалне аутономије;
- 4) организације за обавезно социјално осигурање и корисници средстава тих организација;
- 5) јавна предузећа која је основала Република Србија, односно јединица локалне самоуправе и територијалне аутономије;
- 6) правна лица основана од стране јавних предузећа која је основала Република Србија, односно јединица локалне самоуправе и територијалне аутономије;
- 7) правна лица над којима Република Србија, односно јединица локалне самоуправе и територијалне аутономије има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у органу управљања;
- 8) агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама или над чијим радом државни органи врше надзор.

Шифарник радних места се, дакле, односи на јавни сектор и утврђен је у сарадњи више ресорних министарстава и уз широке консултације са заинтересованим странама. Шифарником су детаљно обухваћена радна места у јавним службама (просвета, култура, информисање, спорт, туризам, здравство, социјална заштита, организације обавезног социјалног осигурања) и радна места у органима државне управе, другим државним органима и органима аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе.

Начин уношења шифре радног места

Шифра радног места уноси се у Регистар, у **колоњу 18. ШИФРА РАДНОГ МЕСТА/ЗАНИМАЊА** у Обрасцу 1 – Подаци о запосленима на неодређено и одређено време, изабраним и постављеним лицима.

пријављују се под одговарајућом шифром одређеном за докторе медицине специјалисте, независно за њихово ангажовање у образовној делатности. На пример, подаци за доктора медицине специјалисту педијатрије (као и све друге специјалности) пријављују се под шифром 3030327 – доктор медицине специјалиста на болничком одељењу и у специјалистичкој амбуланти. Уколико специјализација запосленог кореспондира са местом рада, онда се шифра одређује према одговарајућој шифри, нпр. доктор медицине специјалиста у неурохирургији (3030302).

Уколико доктор медицине поседује субспецијализацију, пријављује се под одговарајућом шифром за доктора медицине субспецијалисту.

ПИТАЊЕ: Како се пријављују медицинске сестре/техничари?

ОДГОВОР:

Најпре се утврди којој подгрупи у Шифарнику припада одређена установа – примарном (302) или другим нивоима здравствене заштите (303). Затим се одреди шифра радног места према месту рада: амбуланта, стационар, патронажа итд. На пример, гинеколошко-акушерска сестра, уколико је ванболничко лечење у питању, пријављује се под шифром одређеном за вишу медицинску сестру – техничара или медицинску сестру – техничара (ово је општи позив и није прецизиран смер: општа, гинеколошка – акушерска, педијатријска).

ПИТАЊЕ: Зашто у Шифарнику нема шифара за декана и продекана факултета и под којим шифрама се пријављују?

ОДГОВОР:

У високом образовању нису предвиђена руководећа радна места, за разлику од осталих делова у области образовања, с обзиром на то да су на тим радним местима ангажовани професори универзитета и, у складу с тим, пријављују се према одговарајућој шифри звања наставника. Тако нпр. декан факултета се пријављује под шифром П040101 – редовни професор.

ПИТАЊЕ: Како се пријављују радна места која обухватају руководеће послове ужих организационих јединица?

ОДГОВОР:

Ова радна места се пријављују као извршилачка радна места, а руковођење се посебно исказује. Тако, на пример, шеф одсека за наставу и студентска питања пријављује се као самостални стручно-технички сарадник за студије и студентска питања (П042001), а руковођење ће се посебно исказати и биће посебно вредновано.

ПИТАЊЕ: Како се пријављују запослени који обављају више послова?

ОДГОВОР:

Запослени који обављају више послова пријављују се на пословима које претежно обављају, осим у случају да им је решењем, односно уговором о раду прецизно утврђен однос радног времена у коме обављају одређене различите послове. У том случају подаци за запосленог се пријављују коришћењем две или више шифри у складу са расподелом радног времена, при чему се при сваком пријављивању у образац уноси и проценат радног времена на који је запослени ангажован на одређеном послу, односно радном месту.

ОСНОВНИ ПОСТУПЦИ И ПРИМЕРИ КОНСОЛИДОВАЊА ПОЗИЦИЈА ПРИЛИКОМ САСТАВЉАЊА КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Матична правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје дужна су да консолидоване финансијске извештаје за 2017. годину, ради јавног објављивања, доставе Агенцији за привредне регистре најкасније до 31. јула 2018. године. Да би се саставили консолидовани финансијски извештаји неопходно је да се спроведу одређене припреме, поступци и процедуре консолидовања прописане **Међународним стандардом финансијског извештавања – МСФИ 10 Консолидовани финансијски извештаји („Сл. гласник РС”, бр. 35/2014 – у даљем тексту: МСФИ 10).**

Приликом састављања консолидованог финансијског извештаја примењује се метод потпуног консолидовања, који подразумева потпуно спајање свих истоветних позиција по принципу „ставка по ставка” и искључивање свих вредности садржаних у појединачним извештајима, које потичу из интерних односа чланица групе.

Резултати пословања зависног правног лица обухватају се у консолидованим финансијским извештајима почев од дана стицања и укључују се у консолидоване финансијске извештаје све до дана отуђења зависног правног лица, што представља дан када матично правно лице престаје да има контролу над зависним правним лицем. Разлика између прихода од отуђења зависног правног лица и исказаног износа његове имовине умањене за обавезе на дан отуђења, признаје се у Консолидованом билансу успеха као добитак или губитак од отуђења зависног правног лица.

У складу са МСФИ 10 прописане су следеће процедуре консолидовања:

- Сабирају се позиције имовине, обавеза, сопственог капитала, прихода, расхода и токова готовине матичног ентитета са истим позицијама својих зависних ентитета.
- Књиговодствена вредност улагања матичног правног лица у свако од зависних правних лица и удео матичног правног лица у капиталу сваког зависног правног лица елиминишу се.
- Елиминишу се у потпуности имовина и обавезе, сопствени капитал, приходи, расходи и токови готовине који се односе на трансакције између ентитета унутар групе.
- Елиминишу се добици и губици из међусобних (унутаргрупних) трансакција, који нису екстерно реализовани по основу продаје залиха и основних средстава.
- Идентификују се мањинска учешћа у добитку, губитку и нето имовини консолидованих зависних правних лица.

Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 – у даљем тексту: Правилник) предвиђени су посебни рачуни за односе између матичног и зависних правних лица. Приликом елиминисања интерних односа између чланица групе за консолидовање узимају се у обзир књиговодствена стања евидентирана на следећим рачунима:

- 040 – Учешћа у капиталу зависних правних лица;
- 043 – Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима у земљи;
- 044 – Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима у иностранству;
- 050 – Потраживања од матичних и зависних правних лица;
- 200 – Купци у земљи – матична и зависна правна лица;
- 201 – Купци у иностранству – матична и зависна правна лица;
- 230 – Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица;
- 411 – Обавезе према матичним и зависним правним лицима;
- 420 – Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица;
- 431 – Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи;
- 432 – Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству;

7. Консолидовање дивиденде матичног правног лица

Матично друштво признаје дивиденду од зависних, заједнички контролисаних или придружених друштава, у добитку или губитку, у својим појединачним финансијским извештајима, када је установљено његово право да прими дивиденду, односно када надлежни орган донесе одлуку о расподели добити или издвајању за дивиденду.

У случају да је надлежни орган правног лица донео одлуку о расподели добити, али до краја године није извршено плаћање матичном друштву, у консолидованим финансијским извештајима потребно је:

- извршити пребијање потраживања матичног друштва са обавезом зависног друштва за дивиденду и
- смањити финансијске приходе, а повећати нераспоређену добит ранијих година у Консолидованом билансу стања.

Пример 8:

Надлежни орган зависног правног лица 31. децембра је донео одлуку о расподели дивиденде матичном друштву у износу од 420.000 динара. Дивиденда није исплаћена до дана биланса.

Опис	Матично друштво	Зависно друштво	Износи за консолидовање		Консолидовано
			дугује	потражује	
220 – Потраживања за камату и дивиденде	420.000			420.000	-
660 – Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	420.000		420.000		-
461 – Обавезе за дивиденде		420.000	420.000		-
340 – Нераспоређени добитак ранијих година		420.000		420.000	-
Укупно:			840.000	840.000	

8. Пренос консолидованог резултата у Консолидовани биланс стања

У поступку консолидовања међусобних интерних трансакција које укључују приходе, расходе, имовину и обавезе, нарочито у поступку елиминација различитих износа на страни расхода у односу на страну прихода и обратно, долази до неравнотеже између збира активе и пасиве. Та неравнотежа односно разлика резултат је поступка консолидовања који треба пренети из Биланса успеха у Консолидовани биланс стања.

Отпис обавеза је чест у пракси, а главни узрок је неликвидност дужника, мада може бити и немарност или наступање застарелости. Нису ретки случајеви опроста дуга од стране повериоца, због чега дужник врши његов отпис. Када су у питању застареле обавезе, оне могу али и не морају да се отписују. Имајући у виду да застарелост често настаје због одбијања њиховог измирења, привредни субјект може да се определи да их оприходује, чиме смањује своју задуженост, али повећава приход, односно смањује могући губитак. С тим у вези, реалност финансијских извештаја некада зависи и од тога да ли је привредни субјект након пописом утврђених застарелих обавеза извршио отпис истих у корист прихода, ако не може или нема намеру да их измири.

Када је у питању опрост обавезе, то представља поклон за дужника, који, у зависности од тога о ком је субјекту реч, може бити приход или поклон у пореском смислу. Приходи настали по основу отписа обавеза (због застарелости или опроста дуга) јесу остали пословни приходи, који, као такви, утичу и на опорезиву добит у складу са Законом о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 25/2001, ... и 113/2017), а свакако морају да се имају у виду и други порески аспекти одређени Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС”, бр. 26/2001, ... и 68/2014 – др. закон), Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001, ... и 113/2017) и Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2005, ... и 30/2018).

Какви су порески ефекти отписа обавеза приказано је у наставку овог текста.

1. Отпис обавеза због опроста дуга по Закону о порезима на имовину

Поверилац дужнику може да отпише потраживање, што за дужника представља поклон чији је порески третман дефинисан Законом о порезима на имовину, с тим што се порески ефекти овог поклона морају сагледати и у светлу других пореских закона. Ради бољег разумевања прво треба да се види шта је дефинисано Законом о порезима на имовину, јер је он полазна тачка за даљу примену пореза на добит или пореза на доходак грађана.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о порезима на имовину (у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на наслеђе и поклон плаћа на право својине и друга права на непокретности из члана 2. став 1. Закона, које наследници наследе, односно поклонопримци приме на поклон. Према ставу 2. истог члана, порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени: готов новац, штедни улог, депозит у банци, новчано потраживање, право интелектуалне својине, право својине на возилу, пловило, односно ваздухоплов и друге покретне ствари. Поклоном се не сматра, сагласно одредбама члана 14. став 4. т. 2) и 3) Закона:

- **приход физичког лица** по основима који су изузети из дохотка за опорезивање, односно који је предмет опорезивања порезом на доходак грађана, у складу са законом којим се уређује опорезивање дохотка грађана;
- **приход правног лица** који се укључује у обрачун основице за опорезивање порезом на добит правних лица, у складу са законом којим се уређује опорезивање добити правних лица.

Важно је напоменути да је искључивање из предмета опорезивања порезом на поклон опроста дуга, тј. прихода правног лица који се укључује у обрачун основице за опорезивање порезом на добит правних лица, у примени од 30. маја 2013. године (измене и допуне Закона – „Сл. гласник РС”, бр. 47/2013), чиме је укинута двоструко опорезивање истих прихода порезом на поклон по стопи од 2,5% и порезом на добит по стопи од 15%. Када су у питању физичка лица, опрост дуга не сматра се поклоном ако је тај приход опорезив или ослобођен опорезивања, у складу са Законом о порезу на доходак грађана, још од 8. јула 2007. године.

Од опорезивања порезом на наслеђе и поклон изузето је наслеђе, односно поклон новца, права, односно ствари из ст. 2. и 3. овог члана, које наследник наследи, односно поклонопримац прими на поклон од истог лица, за вредност наслеђа односно поклона до 100.000 динара у једној календарској години по сваком од тих основа (члан 14. став 6. тачка 3) Закона).

Измена пореске основице, па самим тим и обавеза корекција претходног пореза прописана је чланом 21. Закона о ПДВ-у, као и Правилником о начину измене пореске основице за обрачунавање ПДВ-а („Сл. гласник РС”, бр. 86/2015), што треба имати у виду у случају да обвезник хоће да изврши отпис обавезе по примљеном авансу. За добијени аванс за промет добара и услуга на који се обрачунава ПДВ-а обвезник је морао да изда авансни рачун и да на истом искаже ПДВ. Оприходавањем примљеног аванса не настаје измена пореске основице у смислу наведених одредаба Закона о ПДВ-у и Правилника.

Треба напоменути да, мада није у питању отпис обавеза, у случају раскида уговора о промету добара или услуга по основу којег је исплаћен аванс и испостављен авансни рачун, али до промета добара или услуга није дошло (раскид уговора), обвезник је дужан да врати аванс и тада има право на сторнирање ПДВ обавезе ако је од примаоца авансног рачуна добио потврду да је извршио корекцију права на одбитак ПДВ-а.

У случају да обвезник ПДВ-а неће да плати обавезу за испоручена му добра или услуге због застарелости, па је отписује и оприходује или не плати део накнаде, већ је оприходује, обвезник ПДВ-а који му је извршио промет добара или услуга моћи ће да измени пореску основицу и ПДВ обавезу (за накнаду или део накнаде) само уколико поседује одлуку суда о закљученом стечајном поступку, односно на основу овереног преписа записника о судском поравнању (члан 21. став 5. Закона о ПДВ-у).

КАЛКУЛАТОР КАМАТА у оквиру електронског издања

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а осим свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција Моје каматне стопе, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална) која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За ирејилају и грује информације иишиће нам на: office@ingpro.rs или нас иозовиће на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

РАЧУНОВОДСТВЕНИ И ПОРЕСКИ ТРЕТМАН ИСПРАВКЕ ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

Исправка вредности потраживања утврђује се када постоји објективан доказ да правно лице неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитних услова потраживања. Умањење износа потраживања и отпис потраживања заснивају се на процени која се врши на основу свих постојећих околности које могу да утичу на наплативост, односно могућност наплате потраживања, узимајући у обзир принципе и правила процењивања утврђене рачуноводственим политикама правног лица.

Правно лице и предузетник треба да утврде рачуноводствену политику у вези са признавањем, процењивањем и презентацијом краткорочних потраживања. Рачуноводственом политиком утврђују се принципи и правила процењивања потраживања, а нарочито рокови у којима се процењивање врши. Процењивање потраживања није стриктно везано за дан на који се састављају финансијски извештаји, већ ти послови могу да се врше и током године. Процене се по правилу врше појединачно, за свако потраживање посебно, да би отписи потраживања били што објективнији. Најчешћи индикатори вероватне ненаплативости потраживања јесу:

- кашњење купца у измиривању своје обавезе;
- покретање поступка стечаја или ликвидације над купцем;
- брисање из Регистра привредних субјеката;
- приликом усклађивања потраживања купац не признаје исказано потраживање;
- висока вероватноћа банкротства или друге финансијске реорганизације дужника;
- повремена или дуготрајна блокада рачуна дужника.

Потраживања за која постоји објективни доказ о обезвређењу, односно умањењу вредности, умањују се на терет осталих расхода, и то:

- исправком потраживања;
- делимичним отписом (умањење вредности);
- потпуним отписом.

Рачуноводствени третман исправке вредности

1. Рачуноводствено евидентирање индиректне исправке вредности краткорочних и дугорочних потраживања

Према одредбама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 – у даљем тексту: Правилник), исправка вредности потраживања књижи се као расход на рачуну 585 – Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана, уз истовремено евидентирање извршене исправке потраживања преко рачуна 209 – Исправка вредности потраживања од продаје.

Препорука је, иако то Правилником није прописано, да се евиденција исправке вредности потраживања преко рачуна 209, као и других рачуна исправке вредности, води аналитички, за свако потраживање појединачно.

Потраживања која су у претходним годинама књижена на терет расхода, а у текућој години наплаћена, евидентирају се у корист рачуна 685 – Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана. Ако је потраживање исправљено и наплаћено у истој години, књижење ће се спровести сторнирањем рачуна 585 за износ наплаћеног потраживања.

Када се ради о исправци дугорочних потраживања, према члану 9. став 7. Правилника, на рачуну 055 – Спорна и сумњива потраживања – исказују се потраживања у судском спору и сумњива потраживања са роком доспелости дужим од дванаест месеци после извештајног периода, а исправка вредности обезбеђује се коришћењем рачуна 059 – Исправка вредности дугорочних потраживања.

Под трошковима утужења, сходно одредби члана 16. став 5. Закона, сматрају се таксе и други јавни приходи који се плаћају за подношење тужбе у складу са **Законом о судским таксама („Сл. гласник РС”, бр. 28/94... и 106/2015)**. Наведено практично значи следеће:

- ако је за потраживање које обвезник отписује надлежан суд опште надлежности (основни судови), обвезнику ће бити признат отпис потраживања без доказа о утужењу, ако је то потраживање **до 1.900 динара**;
- ако је за потраживање које обвезник отписује надлежан привредни суд, обвезнику ће бити признат отпис потраживања без доказа о утужењу, ако је то потраживање **до 3.900 динара**.

Напомена: Према одредби члана 16. став 10. Закона, ако се потраживања из члана 16. став 5. Закона накнадно наплате, иста улазе у приходе обвезника у том пореском периоду (по основу наплате ових потраживања приход ће бити исказан у Билансу успеха, а тиме и у пореском билансу).

3. Усклађивање расхода по основу исправке вредности појединачних потрживања (индиректан отпис)

Када је реч о исправци вредности (индиректном отпису) појединачних потраживања, према одредби члана 16. став 7. Закона, **на терет расхода у пореском билансу признаје се исправка вредности појединачних потраживања из ст. 1. и 2. члана 16. Закона, ако је од рока за њихову наплату, односно реализацију до краја пореског периода прошло најмање 60 дана.**

За признавање расхода у пореском билансу по основу исправке вредности појединачних потраживања, за разлику од директног отписа, потребно је да буде испуњен само један услов – **да је од рока за њихову наплату, односно реализацију до краја пореског периода (тј. до дана биланса) прошло најмање 60 дана.**

Међутим, ако обвезник изврши исправку вредности појединачних потраживања, а од рока за њихову наплату, односно реализацију до краја пореског периода није прошло најмање 60 дана, дужан је да тај износ исказе на редном броју 27. обрасца ПБ 1.

4. Усклађивање расхода по основу отписа и исправке вредности појединачних потрживања од лица којима се истовремено дугује

Према одредби члана 7а став 1. тачка 2) Закона, на терет расхода не признају се исправке вредности појединачних потраживања од лица коме се истовремено дугује, до износа обавезе према том лицу. **Износ исправке вредности појединачног потраживања до висине дуга који обвезник има према истом лицу исказује се на редном броју 7. обрасца ПБ 1 и за тај износ умањују се расходи, тј. увећава се опорезива добит.**

Пример:

Обвезник „Х” има потраживање од лица „У” у износу од 400.000 динара. У исто време обвезник „Х” има дуг према лицу „У” у износу од 300.000 динара. Ако обвезник „Х” изврши исправку вредности (индиректни отпис) целокупног свог потраживања, у пореском билансу му се на терет расхода по основу те исправке неће признати износ од 300.000 динара и тај износ обвезник „Х” биће дужан да исказе на редном броју 7 обрасца ПБ 1. Износ исправљеног потраживања који прелази износ дуга (100.000 динара) признаће се на терет расхода у пореском билансу под општим условом, а то је да је од момента доспелости потраживања до краја пореског периода прошло најмање 60 дана.

Наведено се односи и на отпис вредности потраживања (директан отпис) од лица коме се истовремено дугује, што произлази из члана 16. став 1. Закона. Наравно, износ разлике изнад дуга лицу од којег се отписује потраживање признаје се као расход под општим условима из Закона.

ПОРЕСКИ ПОДСТИЦАЈ ИЗ ЧЛАНА 50А ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

Порески подстицаји, као један важан сегмент пореских прописа, подстичу улагања у привреду, као и њену модернизацију. У Закону о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 25/2001... и 113/2017 – у даљем тексту: Закон) то је предмет члана 50а, који уређује пореске подстицаје приликом великих улагања у основна средства, тако да ће његова примена бити предмет анализе у наставку текста.

Чланом 50а Закона предвиђено је да ће се порески обвезник ослободити плаћања пореза на добит у периоду од десет година, при чему се наведено пореско ослобођење остварује сразмерно извршеном улагању у основна средства.

Како би се квалификовао за то пореско ослобођење, порески обвезник мора да испуни следеће захтеве кумулативно:

- 1)** да уложи у своја основна средства, односно да друго лице уложи у његова основна средства више од једне милијарде динара,
- 2)** да поменута средства користи за обављање претежне делатности и делатности уписане у оснивачки, односно други акт обвезника којим се одређују делатности које обвезник обавља, и
- 3)** да у периоду улагања додатно запосли најмање 100 запослених на неодређено време.

Улагање у основна средства

За остваривање права на пореско ослобођење важно је да је обвезник или неко друго лице уложило у конкретна основна средства која су у власништву обвезника и која обвезник евидентира као основна средства у својим пословним књигама. Другим речима: улагање у основна средства мора да резултира стицањем права својине на основним средствима од стране пореског обвезника.

Улагањем у основна средства од стране другог лица (домаћег или страног физичког односно правног лица) сматра се такође и:

- повећање основног капитала путем уношења основних средстава и
- повећање основног капитала уношењем новчаног улога које то правно лице затим користи да изврши набавку основних средстава, као и инвестирање у основна средства на основу уговора о заједничкој производњи, при чему је важно да се та основна средства налазе у власништву друштва које ће бити корисник пореског подстицаја.

Супротно томе, улагањем у основна средства не сматрају се:

- улагање у осталу имовину која не представља основна средства, као што су нпр. дати аванси за набавку основних средстава која још нису стављена у употребу, и
- улагање у нематеријалну имовину (концесије, патенти, лиценце итд.) и основна средства у припреми, односно средства која обвезник још није почео да користи за обављање регистроване делатности.

Дакле, основ за признавање пореског подстицаја јесте улагање у основна средства која се налазе у власништву корисника пореског подстицаја из члана 50а Закона, односно која се евидентирају у пословним књигама обвезника и исказују на рачунима групе 02 (Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства).

Коришћење основних средстава у обављању делатности пореског обвезника

Други Законом прописани услов јесте тај да основна средства морају да се користе у сврхе обављања претежне делатности или других делатности које су уписане у оснивачки, односно други интерни акт обвезника, као и да су плаћена добављачима.

На пример, претежна (регистрована) делатност пореског обвезника је трговина на мало, при чему се, поред ове делатности, обвезник бави и угоститељством и ту делатност уписује у свој оснивачки акт. По том основу обвезник купује зграду коју жели да искористи за пружање

порески период у тој пореској пријави обрачуна и плати порез који би платио да није користио овај подстицај.

Просечан број запослених порески обвезник утврђује тако што број запослених на крају сваког месеца у пореском периоду сабере и тако добијени збир подели са бројем месеци пореског периода. Тако, на пример, уколико је порески обвезник имао 200 запослених на неодређено време у пореском периоду у ком је испунио услове за порески подстицај, док на крају неког од наредних пореских периода утврди да је просечан број запослених на неодређено време у тој години износио 150, у том периоду би изгубио право на порески подстицај.

Порески обвезник ће такође изгубити право на пореско ослобођење уколико пре истека периода пореског ослобођења прекине са пословањем, престане да користи или отуђи средства из члана 50а став 1. Закона, а у нова основна средства не уложи у истом пореском периоду износ који је једнак тржишној цени отуђених средстава, најмање у вредности која обезбеђује да укупан износ улагања не падне испод износа који је утврђен у члану 50а Закона. Порески обвезник који на претходно описани начин изгуби право на пореско ослобођење дужан је у пореској пријави за период у којем је отуђио основна средства обрачуна и плати порез који би платио да није користио подстицај из члана 50а, уз вршење одговарајуће валоризације.

С друге стране, уколико обвезник отуђи основна средства по основу којих је остварио право на пореско ослобођење, али је укупан износ улагања у основна средства и даље преко једне милијарде, он задржава право на коришћење пореског ослобођења, али је дужан да утврди нову сразмеру у СУ обрасцу.

Важно је напоменути и то да у случају промене оснивача или правне форме друштва не долази до губитка континуитета у раду који би значао губитак права на порески подстицај.

Однос пореског подстицаја из члана 50а, пореског кредита и пренетих губитака из ранијих периода

У пракси порески обвезници врло често имају недоумице у погледу односа између пореског подстицаја из члана 50а и пореског кредита из члана 48, као и пренетих пореских губитака из ранијих периода.

У случају када је порески обвезник у једном пореском периоду испунио услове за коришћење пореског подстицаја из члана 50а, али је у том пореском периоду остварио порески губитак, рок од десет година неће се активирати у том пореском периоду, већ у првом наредном периоду у коме искаже опорезиву добит у пореском билансу.

С друге стране, уколико порески обвезник има пренете пореске губитке из претходних периода, умањење опорезиве добити по основу пренетих пореских губитака неће довести до одлагања примене пореског подстицаја. Другим речима: у случају када обвезник оствари опорезиву добит у пореском периоду у којем су испуњени услови прописани чланом 50а Закона, при чему у истом пореском периоду има право и на умањење добити по основу пренетих губитака из претходних периода, тада може да користи право на умањење добити преношењем губитака из пословања, као и право на порески подстицај из члана 50а.

Поред тога, уколико је у неком од ранијих пореских периода порески обвезник стекао право на порески кредит из члана 48, и даље има могућност да користи то раније стечено право. Међутим, уколико у међувремену стекне право на подстицај из члана 50а Закона, порески обвезник губи право по основу пореског кредита, као и право на неискоришћени део пореског кредита из ранијих година. Другим речима: порески обвезник не може у исто време да користи олакшице по основу пореског кредита и по основу олакшице из члана 50а.

МУЛТИЛАТЕРАЛНА КОНВЕНЦИЈА О ПРИМЕНИ МЕРА КОЈЕ СЕ, У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА ЕРОЗИЈЕ ПОРЕСКЕ ОСНОВИЦЕ И ПРЕМЕШТАЊА ДОБИТИ, ОДНОСЕ НА ПОРЕСКЕ УГОВОРЕ (ступање на снагу и почетак примене)

Народна скупштина Републике Србије потврдила је Мултилатералну конвенцију о примени мера које се, у циљу спречавања ерозије пореске основице и премештања добити, односе на пореске уговоре (уговоре о избегавању двоструког опорезивања – УИДО, прим. Д. Д. – у даљем тексту: Мултилатерална конвенција).

Подсетник: Мултилатерална конвенција (у оригиналу на енглеском и француском језику) потписана је у Паризу 7. јуна 2017. године. Закон о потврђивању, као и текст Мултилатералне конвенције (у оригиналу на енглеском језику и преводу на српски језик, као и резервама и обавештењима Републике Србије), објављени су у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”, број 3/18 од 23. априла 2018. године.

С тим у вези указује се на то да је израда Мултилатералне конвенције у складу са тачком 15. ОЕЦД-а/Г20 БЕПС акционог плана (енг. *Base Erosion and Profit Shifting Action Plan*), чијим се доношењем и усвајањем уведе нова правила у материју међународног опорезивања.

Наведено се односи на спречавање пореског планирања које искоришћава празнине и неусаглашеност пореских прописа за умањење пореске основице или „вештачко” премештање (селидбу) добити у земље са ниском или непостојећом пореском јурисдикцијом, у којима се економска активност уопште не одвија или се одвија у малом обиму. Несавесно (на овај начин) поступање пореских обвезника (последица тога је неплаћање пореза на добит уопште или његово плаћање у веома малом износу – у односу на износ пореза који би реално требало да буде плаћен) укључује и злоупотребу решења садржаних у УИДО, што у пракси доводи до двоструког ослобађања од опорезивања, које је у супротности са основним предметом и циљем УИДО, који (како и њихов назив говори) фаворизују и популаришу избегавање двоструког опорезивања, а не неопорезивање уопште.

БЕПС је од изузетне важности за земље у развоју због њиховог (у приходном смислу) „великог ослањања” на порез на добит који плаћају мултинационалне компаније. Истраживања која су (на међународном плану) у вези са тим вршена од 2013. године, то више него потврђују. Процене су да годишњи губици прихода од пореза на добит на светском нивоу износе од 4 до 10%, што одговара новчаном износу од 100 до 240 милијарди америчких долара годишње.

Треба напоменути да су потписници Мултилатералне конвенције (државе и јурисдикције које у формалном смислу нису државе (енг. *non-State jurisdictions*), нпр. Гернзи, Џерси, Острво Мен (енг. *Guernsey, Jersey, Isle of Man*)), у складу са решењима у одговарајућим члановима Мултилатералне конвенције (где је то дозвољено), могли да изразе своје резерве и обавештења у односу на оно што је садржано у одредбама одговарајућих чланова Мултилатералне конвенције (што је Република Србија и учинила), са напоменом да се поменуте резерве и обавештења не потписују, али истовремено обавезују државу која их је ставила и као такви су ОЕЦД-у достављени пре потписивања (у складу са прописима, резерве и обавештења, заједно са Мултилатералном конвенцијом, подлежу потврђивању у Народној скупштини Републике Србије).

Најважније (могуће) измене билатералних УИДО

Важно је посебно указати на то да се решењима садржаним у Мултилатералној конвенцији (у зависности од подударности са резервама и обавештењима других потписника Мултилатералне конвенције) мењају решења садржана у важећим билатералним УИДО (које је сваки потписник Мултилатералне конвенције навео као Мултилатералном конвенцијом „обухваћене пореске уговоре”), али да се тако измењени билатерални УИДО не потврђују у Народној скупштини Републике Србије, нити постоји законска обавеза израде њихове пречишћене верзије.

Ступање на снагу за Републику Србију

У складу са чланом 34. (Ступање на снагу) став 2. Мултилатералне конвенције, Мултилатерална конвенција за сваког потписника који потврђује, прихвата или одобрава ову конвенцију, након депоновања петог инструмента потврђивања, прихватања или одобравања (*у конкретном случају за Републику Србију – њим. Д. Д.*) ступа на снагу првог дана месеца који следи након истека периода од три календарска месеца, који почиње датумом када је тај потписник (*у конкретном случају Република Србија – њим. Д. Д.*) депоновао свој инструмент потврђивања.

Имајући у виду наведено, указује се на то да је Република Србија свој инструмент потврђивања (заједно са коначним резервама и обавештењима) депоновала 5. јуна 2018. године, што значи да ће Мултилатерална конвенција за Републику Србију ступити на снагу 1. октобра 2018. године.

Ступање на снагу између две стране (између којих је измењен УИДО)

У конкретном случају УИДО-а са Аустријом, Пољском и Словенијом, Мултилатерална конвенција ће ступити на снагу такође 1. октобра 2018. године – односно датумом којим Мултилатерална конвенција ступа на снагу за другу (*у односу на Аустрију, Пољску и Словенију*) уговорну јурисдикцију (*у конкретном случају то је Република Србија*).

Почетак примене Мултилатералне конвенције

Датум почетка примене Мултилатералне конвенције јесте датум којим почињу да се примењују одредбе УИДО-а које су измењене Мултилатералном конвенцијом:

1) У односу на порезе по одбитку на износе плаћене или приписане нерезидентима, када догађај који даје право на те порезе настане првог дана или после првог дана наредне календарске године која почиње датумом или после каснијег датума у којем Мултилатерална конвенција ступа на снагу за сваку уговорну јурисдикцију обухваћеног пореског уговора (члан 35. став 1. тачка а) Мултилатералне конвенције).

Изузетно, одредбе УИДО-а са Аустријом, Пољском и Словенијом, које су измењене Мултилатералном конвенцијом, а односе се на порезе по одбитку, у Републици Србији се примењују од 1. јануара 2019. године.

2) У односу на све остале порезе које наплаћује та уговорна јурисдикција, за порезе који се наплаћују у односу на периоде опорезивања који почињу истеком или након истека периода од шест календарских месеци (или краћег периода, ако све уговорне јурисдикције обавесте депозитара да намеравају да примене тај краћи период) од каснијег датума у којем Мултилатерална конвенција ступа на снагу за сваку уговорну јурисдикцију обухваћеног пореског уговора (члан 35. став 1. тачка б) Мултилатералне конвенције).

Изузетно, одредбе УИДО-а са Аустријом, Пољском и Словенијом, које су измењене Мултилатералном конвенцијом, а односе се на остале порезе, у Републици Србији се примењују од 1. јануара 2019. године.

КОМИСИОНЕ УСЛУГЕ КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА – ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА И РАЧУНОВОДСТВЕНА ЕВИДЕНЦИЈА

Уводне напомене

Комисиона продаја је начин продаје у којем учествују комисионар, с једне, и његов комитент, с друге стране. Комисионар је посредник који ради у своје име, али за рачун комитента, који је или произвођач или власник робе. Накнада комисионару је провизија од продате робе у складу са уговором о комисионој продаји. За сваки комисиони посао склапа се уговор на основу ког комисионар добија налог за продају одређене робе, односно упуте императивне или индикативне природе.

1. Комисионе услуге у контексту законске регулативе

Комисиону продају, односно комисионе услуге у контексту законске регулативе треба посматрати кроз више закона и подзаконских аката, и то кроз:

- Закон о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ”, број 29/78, 39/85, 57/89, и „Сл. лист СРЈ”, бр. 31/93);
- Уредбу о класификацији делатности („Сл. гласник РС”, број 54/2010);
- Закон о трговини („Сл. гласник РС”, број 53/2010, 10/2013 и 44/2018);
- Правилник о минималним техничким условима за обављање промета робе и вршењу услуга у промету робе („Сл. гласник РС”, бр. 47/96, 22/97, 6/99, 99/05, 100/07, 98/09 и 62/11);
- Правилник о евиденцији промета („Сл. гласник РС”, бр. 99/2015);
- Закон о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004, ... и 30/2018).

С обзиром на то да се овде разматрају комисионе услуге које могу да пружају и корисници јавних средстава поред своје редовне делатности, такође треба имати у виду и одредбе Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/2009... 113/2017), као и његове подзаконске акте, попут Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, бр. 16/2016... и 36/2018).

1.1. Закон о облигационим односима

Чланом 771. Закона о облигационим односима прописано је да се уговором о комисиону обавезује комисионар да за накнаду (провизију), у своје име и за рачун комитента, обави један или више послова које му поверава комитент. Комисионар има право на накнаду и када накнада није уговорена. На уговор о комисиону сходно се примењују правила о налогу уколико правилима о комисиону није друкчије одређено. Правила о налогу, према члану 749. Закона о облигационим односима, подразумевају следеће:

- Уговором о налогу обавезује се налогопримац (у овом случају комисионар) према налогодавцу (овде: комитенту) да за његов рачун предузме одређене послове.
- Истовремено се налогопримац овлашћује да предузме поменуте послове.
- Налогопримац има право на накнаду за свој труд, осим ако је друкчије уговорено или произлази из природе посла.

1.2. Уредба о класификацији делатности

Према Уредби о класификацији делатности, у Сектор Г сврстана је делатност трговина на велико и трговина на мало. Према тим одредбама, трговина на велико је препродаја (продаја без прераде) нове или коришћене робе трговцима на мало, индустријским, трговачким или професионалним корисницима или установама или другим трговцима на велико, а обухвата и деловање брокера или посредника у куповини или продаји робе за трећа лица. Главни послодавци који су овде обухваћени јесу: трговци на велико, тј. велетрговци, који продају робу у своје име и за свој рачун, као што су трговачки посредници или препродавци, дистрибутери индустријских

Напомена: Приликом примене готовинске основе рачуноводства комплетна уплата била би приход класе 700000 – Текући приходи, а онда би се корекцијом прихода – смањењем извршио пренос комитенту. Ово се односи на сва четири случаја који су претходно обрађени у погледу тога да ли су комитент и комисионар обвезници ПДВ-а или нису, односно када је само једна уговорна страна обвезник ПДВ-а или ниједна уговорна страна није обвезник ПДВ-а.

III Раздужење у ванбилансној евиденцији за продату комисиону робу

Ред. бр.	Кonto		ОПИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3	4	5	6
5.	352122		Обавезе за робу у комисиону	82.500,00	
		351122	Примљена роба у комисион		82.500,00
- за раздужење комисионе робе у ванбилансној евиденцији у висини извршеног промета					

Закључне констатације

Из претходних обрачуна продате комисионе робе видљиво је шта је све потребно да се узме у обзир да би порески прописи били задовољени и колика је обавеза комисионара према комитенту за продату робу у свим наведеним ситуацијама. Намера је била да се истакне да је у три случаја (комисионар и комитент су обвезници ПДВ-а, комисионар јесте, а комитент није обвезник ПДВ-а, комисионар није, а комитент јесте обвезник ПДВ-а) вредност продате робе једнака, тј. продата је и наплаћена у износу од 99.000,00 динара, од чега се на готовину односи 55.420,00 динара, а на динарске чекове грађана 43.580,00 динара. У четвртм случају, када ни комисионар ни комитент нису обвезници ПДВ-а, вредност продате робе је мања него у прва три случаја и износи 82.500,00 динара. Дакле, у тој вредности робе нема ПДВ-а, који у претходна три случаја износи 16.500,00 динара. Због продате комисионе робе у којој није садржан ПДВ претпостављено је да је наплаћена вредност продате робе кроз дневни пазар у готовини од 42.500,00 динара, што је у односу на претходне случајеве мање за 12.920,00 динара, као и у динарским чековима грађана у износу од 40.000,00 динара, што је мање у односу на претходне случајеве за 3.580,00 динара.

електронски часопис

ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

www.legeartis.rs

Електронски часопис Лега Артис – Прописи у пракси налази се на интернет страници www.legeartis.rs, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у ПДФ формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: Образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

За информације и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

ОПОРЕЗИВАЊЕ НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА ИСХРАНУ У ТОКУ РАДА (ТОПЛИ ОБРОК)

Уводне напомене

Законом о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005... и 113/2017 – у даљем тексту: Закон), у чл. 118. став 1. тачка 5) прописано је да запослени има право на накнаду трошкова, у складу са општим актом и уговором о раду, између осталог, и за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин (у даљем тексту: топли оброк). Дакле, Закон о раду прописује само право запосленог на накнаду за топли оброк, док питање износа по основу тог права он не прописује нити ограничава на одређени минимум или максимум, односно послодавац треба да утврди износ тог тог оброка својим општим актом (колективним уговором или правилником о раду) или уговором о раду. То практично значи да нема сметњи да послодавац према својим финансијским могућностима утврди висину накнаде за топли оброк, уз услов да та регулатива буде јединствена за све запослене.

У погледу начина исплате тог тог оброка, пошто, сходно члану 105. став 3. Закона, накнада за исхрану у току рада има карактер зараде, исплата мора да се врши искључиво у новцу (члан 110. став 2. Закона), а уколико није исплаћена у новцу, висина тог трошка мора да буде изражена у новцу (члан 118. став 2. Закона). Послодавац може да понуди запосленом да се храни у ресторану код послодавца и, ако запослени на то пристане, може да добије бонове за исхрану, а послодавац ће му трошкове исхране у току рада обустављати месечно од зараде. Запослени није дужан да прихвати понуду послодавца – дакле, новчана исплата је правило, а коришћење услуге ресторана послодавца уз обуставу из зараде запосленог – могућност за коју се запослени лично опредељује. У сваком случају, без обзира на начин организовања исхране за запослене (на пример, у ресторану послодавца или ресторану другог послодавца), накнада за исхрану мора да се изрази у новцу. Значи, чак и у ситуацији када је послодавац организовао исхрану за запослене у сопственом ресторану или ресторану другог послодавца, исплата накнаде за исхрану не може да се врши у боновима, роби и сл., већ само у новцу.

Дакле, основно је правило да се накнада за исхрану утврђује и исплаћује запосленима у новцу. Међутим, нема сметњи да се послодавац договори са запосленима, тј. да сваки запослени да писану сагласност (на основу члана 123. став 1. Закона) да прихвати да му се топли оброк не исплаћује у новцу, већ да му послодавац у току рада обезбеђује исхрану надавом хране и пића које ће запослени да користи у просторијама послодавца, односно у ресторану друштвене исхране код послодавца или у неком другом објекту код послодавца. У том случају вредност оброка који се обезбеђује запосленима треба да се поклапа са износом накнаде за исхрану који је утврђен општим актом или уговором о раду.

Порески третман тог тог оброка

1. Обрачун пореза на зараде и доприноса за обавезно социјално осигурање

Према важећим одредбама Закона, исплате за топли оброк представљају обавезу за послодавца, а право за запослене. Међутим, без обзира на обавезност исплате, накнада за топли оброк, као саставни део зараде запосленог, има карактер зараде, па стога и порески третман зараде. То значи да се на исплаћени топли оброк плаћа порез по стопи од 10% и доприноси за обавезно социјално осигурање по збирној стопи од 19,9% на терет запосленог и по збирној стопи од 17,9% на терет послодавца, дакле – као и на сваку редовну зараду.

Обрачун и исплата тог тог оброка треба да прате обрачун и исплату зараде. Топли оброк је саставни део зараде и мора да буде обухваћен свим евиденцијама и пореским пријавама које прате исплату зараде. Зато је уобичајено да се топли оброк, на основу присуства на раду запосленог за тај месец, исплаћује по истеку месеца, истовремено са исплатом зараде за исти месец.

Исти је порески третман и у случају ангажовања угоститељског објекта да запосленима код другог послодаваца који нема свој угоститељски објекат директно испоручује оброке. Послодавац само плаћа по рачуну добављачу и нема право на одбитак ПДВ-а – не врши промет у сопственом ресторану.

Други случај – када ангажовани угоститељ испоручује оброке послодавцу који има свој угоститељски објекат, који их потом продаје својим запосленима – донекле је обухваћен у претходном поднаслову 2.2. Овде је само важно истаћи да се, када послодавац врши набавку obroka од другог угоститељског предузећа, па их у својим објектима – ресторанима послужује запосленима уз накнаду, сматра да врши услугу исхране запослених, тако да има обавезу да обрачунава ПДВ. За такву набавку obroka има право на одбитак претходног пореза исказаног у фактури угоститељског предузећа. Уколико послодавац врши услугу исхране по истој цени по којој је и набавио оброке, неће бити „додате вредности”, па ни разлике ПДВ-а за плаћање, односно претходни и обрачунати ПДВ биће једнаки.

3. Евидентирања продаје obroka за исхрану запослених преко фискалне касе

Према одредбама члана 3. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004 и 93/2012), лице уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, независно од начина плаћања (готовина, чек или картица).

У складу са наведеним, када послодавац пружа услугу исхране запосленима преко сопственог ресторана, дужан је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе, без обзира на то да ли се плаћање врши одмах или обуставом од нето зараде. Наиме, с обзиром на то да делатност коју обавља тзв. ресторан друштвене исхране у оквиру привредног субјекта није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, промет који оствари пружањем услуге исхране запосленима евидентира се преко фискалне касе.

Уколико послодавац обезбеђује топли оброк преко другог угоститељског предузећа, при чему запослени користе услуге угоститељског предузећа у њиховим ресторанима, а накнаду за извршене услуге сноси послодавац, угоститељско предузеће врши евидентирање оствареног промета преко фискалне касе, без обзира на то што накнаду за извршену услугу сноси послодавац код кога су та лица запослена и што ће уплату извршити налогом за пренос. Послодавац нема обавезу евидентирања промета преко фискалне касе јер не врши услугу испоруке јела и пића запосленима.

Уколико послодавац врши набавку obroka од угоститељског предузећа, па их испоручује запосленима у сопственом ресторану уз накнаду, сматра се да врши услугу испоруке јела и пића запосленима и такође има обавезу да тај промет евидентира преко фискалне касе.

Привредни субјекти који прво привремено увозе робу ради њене обраде, прераде, поправке или другог привременог коришћења (нпр. закупа, лизинга), а затим ту робу стављају у слободан промет (коначно увозе), обично при рачунању трошкова те трансакције не узимају у обзир трошак **плаћања компензаторне камате**. Чланом 251. Царинског закона („Сл. гласник РС”, бр. 18/2010, 111/2012, 29/2015 и 108/2016) прописана су правила која се примењују приликом обрачуна царинског дуга, при чему је посебно предвиђено да се, ради спречавања неоснованог стицања финансијске користи због померања дана настанка или обрачуна царинског дуга, на износ царинског дуга наплаћује компензаторна камата.

У циљу смањења трошкова пословања, увозници теже да на минимум сведу издатке везане за плаћање увозних дажбина, акциза и ПДВ-а. Стога, уколико не испуњавају услове за остваривање права на ослобађање од плаћања увозних дажбина, прописане члановима 217. и 218. Царинског закона, кад год је то могуће увозници прибегавају коришћењу царинских поступака са одлагањем. Ови поступци им омогућавају да извесно време на царинској територији Републике Србије у комерцијалне сврхе користе страну робу на коју нису плаћене увозне дажбине и ПДВ. Овакво поступање је у потпуности легитимно и легално све док коришћење царинских поступака са одлагањем не буде предузето у намери да се неосновано стекне финансијска корист услед померања дана настанка или обрачуна царинског дуга.

Наиме, увозници којима би се допустило да прво приходују од комерцијалног коришћења стране робе, а затим да остварену добит искористе за намиривање увозних и других припадајућих дажбина, били би конкурентнији на тржишту од привредних субјеката који савесно и одмах по допреми увозне робе исту стављају у слободан промет, плаћајући припадајуће дажбине.

Да би се избегла неравноправна тржишна утакмица, законодавац је предвидео обавезу наплате компензаторне камате. Члан 285. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом („Сл. гласник РС”, бр. 93/2010, 63/2013, 145/2014, 95/2015, 44/2016 и 10/2017 – у даљем тексту: Уредба) прописује да ће се, у ситуацији када за добијене производе из поступка активног оплемењивања или за привремено увезену робу настане царински дуг, поред царинског дуга обрачунати и компензаторна камата на износ царинског дуга за период у којем је роба била у наведеним поступцима.

Како је царински дуг, чланом 5. ст. 1. т. 7) Царинског закона, дефинисан као обавеза лица да плати износ на име увозних дажбина (царински дуг приликом увоза), односно извозних дажбина (царински дуг приликом извоза) које се утврђују за одређену робу према прописима Републике Србије, појавила се дилема да ли, поред царине, овај појам обухвата и ПДВ који се плаћа при увозу робе.

Сходно Мишљењу Министарства финансија – Сектор за царински систем и политику, број: 412-04-00003/2011-17 од 20. 4. 2011. године, обрачун компензаторне камате врши се само на износ увозних дажбина, а не и на износ ПДВ-а плаћеног при стављању робе у слободан промет, јер исти није увозна дажбина у смислу царинских прописа.

Компензаторна камата се плаћа у висини и на начин прописан за затезну камату.

У случају поступка активног оплемењивања, при којем је, због бројних врста увозне робе и/или споредних добијених производа, неекономично да се примене правила прописана за обрачун затезне камате, на захтев заинтересованог лица царински орган може да дозволи да се за обрачун компензаторне камате користе поједностављени методи који дају сличне резултате.

Компензаторна камата се обрачунава месечно, и то од првог дана следећег месеца у коме је увезена роба, за коју настаје царински дуг, први пут стављена у поступак активног оплемењивања или привременог увоза, па до последњег дана у месецу у којем је царински дуг настао. Царински дуг у овом случају може да настане стављањем робе у слободан промет или на други начин предвиђен Царинским законом (нпр. изузимање робе испод царинског надзора, неиспуњавање

(ЈЦИ Ц4) са више наименовања, поднесу више декларација са по једним наименовањем (по једну за раздужење сваке ЈЦИ Ц5). На тај начин настаје више засебних царинских дугова, па уколико неки од њих не прелази 20 евра у динарској противвредности, за тај царински дуг се не наплаћује компензаторна камата.

Интересантно је истаћи да, сходно Мишљењу Министарства финансија – Сектор за царински систем и политику, број: 483-00-1/2013-17 од 16. 9. 2013. године, не постоји основ за наплату компензаторне камате ако се производ добијен у слободној зони, производњом у оквиру поступка активног оплеменења, из слободне зоне уноси у остали део царинског подручја Републике Србије, иако притом настаје царински дуг. Став Министарства је да нема померања дана настанка или обрачуна царинског дуга зато што је чланом 191. став 1. тачка 1. Царинског закона прописано да се за страну робу, унету у слободну зону у сврху наплате увозних дажбина и примене увозних мера трговинске политике, сматра да није у царинском подручју Републике Србије ако није стављена у слободан промет, или није стављена у други царински поступак, или се не користи или троши у слободној зони под другим условима, а не под условима који су утврђени царинским прописима.

Наплата компензаторске камате

Царинским прописима није прецизиран поступак наплате компензаторне камате, па је царинским процедурама предвиђено да царински орган по службеној дужности иницира поступак обрачуна и наплате компензаторне камате, а сам износ који треба да се плати утврђује се решењем донетим у управном поступку. Решење се уручује странци која, користећи право жалбе, између осталог може и да оспори постојање обавезе наплате компензаторне камате и тачност утврђеног износа.

Користећи чињеницу да поступак наплате иницира царински орган, увозници често након окончања поступка привременог увоза или активног оплеменења, а пре стављања у слободан промет, робу декларишу за поступак царинског складиштења или поступак транзита, или је отпреме у слободну зону или слободно складиште, при чему одговарајућу царинску декларацију не попуне на прописан начин. Тиме стварају предуслове да, каснијим лажним приказивањем чињеница у декларацији за стављање робе у слободан промет, наведу царински орган на закључак да се не ради о роби изашлој из поступка привременог увоза или активног оплеменења, као и да се нису стекли законски услови за наплату компензаторне камате.

Уколико царински орган ипак установи да се ради о страни роби претходно стављеној у неки од поступака привременог увоза или роби добијеној од ње у поступку активног оплеменења, покренуће прекршајни поступак и поступак наплате компензаторне камате, при чему се компензаторна камата неће обрачунати за период у којем је роба била у поступку царинског складиштења, поступку транзита, слободној зони или слободном складишту.

ПРОБЛЕМИ ПРИ ДОКАЗИВАЊУ ПОСТОЈАЊА ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ПОРЕКЛА РОБЕ ПРИ УВОЗУ И КОРИШЋЕЊЕ ОПШТЕ ШЕМЕ ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛА ПРИ ИЗВОЗУ

При увозу робе постоји могућност да се примени царинска стопа од 0% или царинска стопа нижа од МФН (*Most Favored Nation*) стопе прописане Царинском тарифом, ако робу прати доказ о преференцијалном пореклу и ако су испуњени други прописани услови. То значи да увознику није довољно да поседује доказ о преференцијалном пореклу робе који је обезбедио инопартнер, већ мора унапред да предвиди проблеме који могу да настану у увозном царинском поступку и доведу до непризнавања преференцијалног третмана.

Иако свака роба има своје економско порекло, тј. порекло државе или територије у којој је извршена последња битна производна радња, то не значи да роба има и преференцијално порекло те државе или територије. Израз „територија” користи се да се означи територија која има капацитет да непосредно или посредно буде страна у споразуму о слободној трговини, а око чије државности у међународној заједници не постоји општа сагласност (нпр. АП Косово и Метохија) или представља унију независних држава (нпр. Европска унија).

Роба стиче преференцијално порекло неке државе или територије само ако је таква могућност предвиђена споразумом о слободној трговини, односно уколико је при њеној производњи испуњен услов да је иста у потпуности добијена у држави или територији потписници или да је тамо прошла споразумом прописану довољну обраду или прераду. Изузетно, наведене повољности могу да се остваре и на основу примене Опште шеме преференцијала (ГСП), коју поједине економски развијене државе једнострано примењују. Република Србија у овом тренутку примењује одредбе споразума о слободној трговини који су потписани са чланицама ЦЕФТА (БиХ, Црна Гора, Македонија, УНМИК-КиМ, Албанија и Молдавија), ЕУ, ЕФТА (Швајцарска, Лихтенштајн, Исланд и Норвешка), као и са Турском, Руском Федерацијом, Белорусијом и Казахстаном.

У зависности од одредби споразума о слободној трговини који се примењује, постојање преференцијалног порекла робе може да се доказује:

- уверењем о кретању робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД или сертификатом СТ-2 (Руска Федерација, Белорусија и Казахстан); или
- изјавом на фактури („обична изјава”) за пошиљку производа са преференцијалним пореклом чија вредност, дата на паритету *EX-works*, не прелази 6.000,00 евра или 5.000,00 америчких долара (Руска Федерација, Белорусија и Казахстан), при чему наведена изјава може бити дата и на отпремници, пакинг-листи или другом комерцијалном документу издатом од стране извозника; или
- изјавом на фактури датој од стране овлашћеног извозника, која може да се да без обзира на вредност пошиљке робе (не важи за Руску Федерацију, Белорусију и Казахстан).

Као што се може закључити, у зависности од споразума о слободној трговини који се примењује, осим доказа о преференцијалном пореклу робе, разликују се и прописани услови за довољну обраду или прераду, као и други услови попут директног транспорта, недовољних поступака, непосредне трговине и сл.

Због тога је пре свега пожељно разјаснити најчешће дилеме са којима се увозници сусрећу у вези са прихватљивошћу издатих доказа о пореклу, под претпоставком да су остали прописани услови испуњени. Примери су дати према вредностима које су прописане споразумима са ЕУ, ЦЕФТА, ЕФТА и Турском.

Питање: Да ли је прихватљива „обична” изјава на фактури коју издаје било који извозник уколико вредност пошиљке прелази 6.000,00 евра?

Иако се правила о преференцијалном пореклу обично примењују по принципу „двосмерне улице”, тако што се на исти начин примењују у свим странама потписницима споразума о слободној трговини, могућа је и једнострана примена овог преференцијала. Тако је за српске извознике интересантно да при извозу робе на тржишта појединих економски развијених земаља, са којима Република Србија нема потписан споразум о слободној трговини, попут Сједињених Америчких Држава, могу да се користе повољности које им пружа Општа шема преференцијала (*Generalized System of Preferences* – у даљем тексту: ГСП). ГСП је средство трговинске политике којим нека економски развијена држава, у циљу подстицања извоза и индустријског раста неке „земље трећег света”, за одређену робу која има преференцијално порекло поменуте неразвијене земље једнострано одобрава увоз по царинској стопи од 0% или по некој минималној царинској стопи. Ради примене ГСП српско преференцијално порекло робе доказује се сертификатом који издаје Привредна комора Србије.

Битно је напоменути да је важење ГСП са САД поново на снази од 22. 4. 2018. године (прекид је настао од 31. 12. 2017. године), и то за робу која је произведена у Републици Србији, тако да јој је ту додато најмање 35% вредности, при чему је из Републике Србије директно испоручена у САД, а обухваћена је америчком листом бесцаринског увоза. Из тог разлога амерички увозници, који су у периоду од 31. 12. 2017. до 22. 4. 2018. године при увозу робе српског преференцијалног порекла платили царинске дажбине по редовној царинској стопи, имају право да од *US Custom Service* траже повраћај разлике у плаћеној царини.

Електронско издање за праћење јавних набавки

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ – електронско издање за праћење јавних набавки – налази се на јавној интернет адреси www.javne-nabavke.net и представља издање намењено службама којима је у свакодневном раду неопходно праћење јавних набавки, које се објављују на Порталу јавних набавки, као и свих других пратећих докумената, при чему су заинтересоване за једноставан, ефикасан и брз приступ путем интернета, без икаквих поступака ажурирања од стране клијената (ажурира се аутоматски), као и са могућношћу обавештавања о набавкама које су им потребне и њиховим променама путем мејл-сервиса (директно на мејл корисника).

Зашто пратити ИНГ-ПРО Јавне набавке?

- Зато што се добија дневно ажуран преглед свих јавних набавки и пратеће документације, које се објављују у складу са Законом о јавним набавкама.
- Зато што нуди јединствену претрагу свих врста огласа по више различитих критеријума: по појмовима у називу тендера, по предмету, по периоду важења огласа (важи од – до), по датуму објављивања огласа, по статусу огласа (отворен, закључен, обустављен), по врсти поступака, наручиоцима.
- Зато што је за добијање резултата претраге довољан један критеријум претраге.
- Зато што корисник може да одабере категорије предмета набавки које су му потребне и да само о њима добија обавештења путем мејл-сервиса, чиме је поштеђен свакодневног, мукотрпног листања огласа на Порталу јавних набавки.
- Зато што се за претплатну цену добија могућност неограниченог праћења свих категорија и свих типова јавних набавки (добра, услуге, радови).
- Зато што има све измене постојећих јавних набавки, што омогућава њихово једноставно праћење.
- Зато што има и базу победника тендера, са информацијама у ком је поступку јавне набавке одређени понуђач победио.
- Зато што има листу ЈН УЖИВО, која се ажурира свака два минута и на којој се налазе најновије јавне набавке, које још нису прошле процес редакцијске обраде.

За њихово праћење и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

НАБАВКА ВОЗИЛА ЗА КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА

Питање:

Молимо за пример књижења набавке путничког возила за корисника јавних средстава који није у систему ПДВ-а, а средства су добијена од Републике.

Одговор:

Корисник јавних средстава (у даљем тексту: КЈС), као наручилац путничког возила, треба да прими фактуру од испоручиоца возила који испоставља фактуру. У фактури се наводи продајна вредност возила без ПДВ-а и исказује ставка претходног пореза. Када прими фактуру, КЈС је књижи тако да дугује konto 131312 за целокупни износ фактуре, а одобрава се konto добављача. Пошто, конкретно, КЈС није обвезник ПДВ-а, онда нема могућности да врши одбитак претходног пореза јер нема од чега да га одбије када није обвезник ПДВ-а.

Када врши плаћање фактуре, књижење ће бити 512111, а одобрава се konto 131312. Трећи став за књижење везан је за затварање обавезе према добављачу која се затвара, а потражује konto 121112. Четврти став за књижење јесте стављање возила у функцију тако да дугује konto 011211, а потражује konto 311112.

УСЛУГА МАРКЕТИНГА И ОБРАЧУН ПДВ-а

Питање:

Фирма из Србије фактурише фирми из Србије услугу маркетинга и техничке подршке за концерт који ће се одржати у Црној Гори. Да ли то фактурише са ПДВ-ом, с обзиром на то да су обе фирме из Србије, а место промета (услуга) Црна Гора?

Одговор:

Од 1. априла 2017. године у примени су нова правила за одређивање места промета услуга, која су прописана одредбама члана 12. Закона о порезу на додату вредност. Према тим правилима, место промета услуга одређује се у зависности од тога да ли се услуге пружају пореском обвезнику или лицу које није порески обвезник, у смислу члана 12. Закона, при чему је Законом уређено која се лица сматрају пореским обвезницима за сврху примене правила за одређивање места промета услуга.

У вези са наведеним, у случају када за одређивање места промета услуга нису прописани изузеци од примене начела прописаног чланом 12. став 4. Закона, место промета услуга одређује се у складу са тим начелом. Према том начелу, местом промета услуга који се врши пореском обвезнику сматра се место у којем прималац услуга има седиште или сталну пословну јединицу – ако се промет услуга врши сталној пословној јединици која се не налази у месту у којем прималац услуга има седиште, односно место у којем прималац услуга има пребивалиште или боравиште.

Према томе, место промета услуга маркетинга и техничке подршке за концерт који ће се одржати у Црној Гори, које обвезник ПДВ-а из Р. Србије пружа пореском обвезнику такође из Србије, јесте место седишта обвезника коме се пружа услуга, што значи да је пружалац услуга, као обвезник ПДВ-а, дужан да обрачуна и плати ПДВ и да кориснику услуга изда рачун, у складу са чланом 42. Закона, са исказаним ПДВ-ом.

УСЛУГЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ И ОБРАЧУН ПДВ-а

Питање:

Чланом 10 став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у прописано је да је за промет добара и услуга у области грађевинарства порески дужник прималац добара и услуга ако је обвезник ПДВ-а. Ми смо обвезници ПДВ-а, али нам је комитент испоставио фактуру која се односи на монтажу и

настала у октобру исте године, представља валидан доказ о резидентности државе издаваоца потврде и у време настанка пореске обавезе.

ПЕРИОД ВАЖЕЊА ПОТВРДЕ О РЕЗИДЕНТНОСТИ

Питање:

Надлежна организациона јединица Пореске управе издала ми је у **октобру 2017. године** потврду о резидентности (Републике Србије), која ми је потребна за остваривање права из уговора о избегавању двоструког опорезивања између Републике Србије и друге државе уговорнице, при чему је потврда издата на прописаном (ПОР-1) обрасцу Републике Србије (напомињем да сам у годинама које претходе години издавања потврде био резидент односне друге државе уговорнице).

С тим у вези, а у циљу избегавања (евентуалних) спорова са надлежним органима односне друге државе уговорнице, интересује ме да ли ми потврда о резидентности која је издата у октобру 2017. године, важи и за целу 2017. или само за период од октобра до децембра 2017. године.

Одговор:

На основу изложеног, као и након увида у садржину издате потврде, сматрамо да се потврда о резидентности, коју је у наведеном случају издала надлежна организациона јединица Пореске управе, односи на целу 2017. годину (осим ако је у самој потврди наведено другачије, што у конкретном случају није учињено), а не само за период од дана издавања потврде, па до краја текуће календарске 2017. године. Наведено важи зато што смо пажљиво проучили документацију коју сте нам доставили у прилогу свог питања (уверења Полицијске управе за град ... – Управе за странце ... , оверене копије уговора о закупу непокретности, оверене копије путне исправе, са одобреним боравком у Републици Србији за целу годину, за коју се тражила потврда, оригинал превода уговора о раду, оверене копије пријаве пребивалишта, оверене копије Извода из матичне књиге венчаних и др.), са напоменом да сте истоветну документацију доставили и надлежној организационој јединици Пореске управе (приликом подношења захтева за издавање потврде).

Додатно указујемо и на то да и на самој потврди пише да је у питању „Годишњи захтев за остваривање олакшице из Уговора/Споразума о избегавању двоструког опорезивања између Републике Србије и ... (*Annual Claim for Relief under the Convention/Agreement between the Republic of Serbia and ...*)”.

Подсећамо и да је по сличном питању Министарство финансија својевремено заузело исти стручни став, и то у Мишљењу број 413-01-581/2009-04 од 3. марта 2009. године (наведени стручни став је касније аргументовано „одбрањен” у „Поступку заједничког договарања”, који је, у складу са чланом 26. Уговора о избегавању двоструког опорезивања, покренула односна друга држава уговорница).

КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ЗА ЈУЛ И АВГУСТ 2018. ГОДИНЕ

Ред. бр.	ВРСТА И ОПИС ОБАВЕЗЕ	Датум обавезе у јулу	Датум обавезе у августу
Обавезе по основу Закона о акцизама			
1.	Произвођачи нискоалкохолних пића који су на дан 31. 12. 2015. г. имали произведена ниско-алкохолна пића која садрже више од 1,2% а највише до 5% вол алкохола, дужни су да надлежној Пореској управи доставе податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрешка тих залиха	10. 7. 2018.	10. 8. 2018.
2.	Лице које се на дан 31. 12. 2017. године бавило прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, дужно је да надлежној ОЈ Пореске управе достави податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец до утрешка пописаних залиха	10. 7. 2018.	10. 8. 2018.
3.	Уплата акцизе обрачунате за период: - од 16. до 30. јуна - од 16. до 31. јула	16. 7. 2018.	15. 8. 2018.
4.	Подношење пореске пријаве ПП ОА за обрачунату акцизу (важи за све акцизне производе), као и ПП ОАЕЛ за јун и јул 2018. г.	16. 7. 2018.	15. 8. 2018.
5.	Подношење захтева на обрасцу РЕФ-ЕТЕ за рефакцију акцизе за деривате нафте и биотечности који се користе као енергетско гориво у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе (по истеку месеца)	20. 7. 2018.	20. 8. 2018.
6.	Подношење захтева на обрасцу РЕФ-Г за рефакцију акцизе за деривате нафте и биотечности набављене за грејање (по истеку месеца)	20. 7. 2018.	20. 8. 2018.
7.	Подношење захтева за рефакцију акцизе на обрасцу РЕФ-И за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво за индустријске сврхе, односно када се користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних, односно неакцизних производа	20. 7. 2018.	20. 8. 2018.
8.	Подношење захтева на обрасцу РЕФ-Т за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биогорива из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона, који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе (по истеку квартала – од 1. 4. до 30. 6. 2018)	20. 7. 2018.	-
9.	Уплата акцизе обрачунате за период: - од 1. до 15. јула - од 1. до 15. августа	31. 7. 2018 -	- 31. 8. 2018.

Ред. бр.	ВРСТА И ОПИС ОБАВЕЗЕ	Датум обавезе у јулу	Датум обавезе у августу
Обавезе по основу Закона о порезима на имовину			
1.	Порез на имовину за трећи квартал 2018. г.	-	14. 8. 2018.
Остали порези и доприноси и друге фискалне обавезе			
1.	Уплата накнаде за приређивање игара на срећу за јун и јул месец	5. 7. 2018.	6. 8. 2018.
2.	Подношење ИОСУ Пореској управи – извештај послодавца о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и уплата обавезе за јун и јул 2018. г.	5. 7. 2018.	6. 8. 2018.
3.	Уплата пореза на премије неживотних осигурања за уговоре склопљене у јуну и јулу 2018. г.	10. 7. 2018.	10. 8. 2018.
4.	Подношење ПП ОДО и уплата доприноса за социјално осигурање за осниваче који у свом друштву раде без радног односа, за јун/јул 2018. г.	16. 7. 2018.	15. 8. 2018.
5.	Плаћање доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере за претходни месец	16. 7. 2018.	15. 8. 2018.
6.	Уплата комуналне таксе за јун, тј. јул 2018. г.: - за град Београд, - за остале општине у Р. Србији – према датуму на решењу	16. 7. 2018.	15. 8. 2018.
7.	Корисник, односно сопственик шума плаћа накнаду за коришћење шума и шумског земљишта	16. 7. 2018.	15. 8. 2018.
8.	Уплата доприноса за социјално осигурање на најнижу месечну основицу доприноса – послодавци који нису исплатили зараде за јун, тј. јул 2018. г.	31. 7. 2018.	31. 8. 2018.
КАЛЕНДАР ПОСЕБНИХ ОБАВЕЗА КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА			
Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава			
1.	Надлежни орган локалне власти дужан је да једном месечно достави министарствима надлежним за начин и контролу обрачуна и исплате зараде у јавним предузећима извештај о извршеној уплати средстава (разлика) по умањењу зарада/ плата за месец јун и јул 2018. године	10. 7. 2018.	10. 8. 2018.
Обавезе по подзаконским прописима			
2.	Сви директни и индиректни корисници буџетских средстава јединица локалне самоуправе достављају јединици локалне власти податке о планираним приходима и примањима (Образац 1) и планираним расходима и издацима (Образац 2 и Образац 2а), који у себи садрже промене настале по основу измена и допуна буџета у току буџетске године (ребаланс), по основу промене апроприација и по основу коришћења текуће буџетске резерве, као и податке о планираним и извршеним расходима за плате и броју запослених (Образац 4) за јун и јул 2018. г.	16. 7. 2018.	15. 8. 2018.

ИЗНОС ЛИЧНИХ ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ И ДРУГИХ ЛИЦА И ЊИХОВ ПОРЕСКИ ТРЕТМАН – на основу просечне зараде у Републици у месецу априлу 2018. године од 67.901 динар

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1	2	3
РЕГРЕС за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу обавезна је у висини утврђеној општим актом код послодавца (члан 118. тачка 6. Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
НАКНАДА ЗА ИСХРАНУ у току рада	Исплата по овом основу обавезна је у висини утврђеној општим актом код послодавца (члан 118. тачка 5. Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
ТЕРЕНСКИ ДОДАТАК (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
ДОДАТАК ЗА ОДВОЈЕН ЖИВОТ	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
НАКНАДА ТРОШКОВА ПОГРЕБНИХ УСЛУГА запосленом у случају смрти брачног друга и деце, члановима уже породице у случају смрти запосленог	Према члану 119. т. 2) Закона о раду, послодавац је обавезан на ове исплате до висине трошкова погребних услуга, а према приложеним рачунима	За запосленог и члана његове породице не опорезује се до 67.145 дин.
СОЛИДАРНА ПОМОЋ породици у случају смрти пензионисаног радника	Исплаћује се у складу са општим актом	Неопорезиво до 67.145 дин.
ОТПРЕМНИНА ПРИЛИКОМ ОДЛАСКА У ПЕНЗИЈУ (старосна, инвалидска, породична)	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 2 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику ($67.901 \times 2 = 135.802$ дин.). Према Уредби о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС”, 98/07, 84/14 и 85/15), државном службенику или намештенику који одлази у пензију исплаћује се отпремнина у висини 125% од плате коју би остварио за месец који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, с тим што она не може бити нижа од две просечне зараде у Републици Србији према последњем коначном објављеном податку републичке статистике на дан исплате (тренутно: $2 \times 67.901 = 135.802$ дин.).	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку ($2 \times 67.901 = 135.802$ дин.), а на исплату преко тог износа плаћа се порез по стопи од 20%

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1	2	3
ТЕРЕНСКИ ДОДАТАК – само за државне службенике и намештенике	Члан 44. став 1. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника	У складу са Мишљењем Министарства финансија од 23. 12. 2011. године, ова исплата опорезује се само порезом на доходак грађана по стопи од 10%
ДОДАТАК ЗА ОДВОЈЕНИ ЖИВОТ – само за државне службенике и намештенике	Чланови од 45. до 49. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника	У складу са Мишљењем Министарства финансија од 23. 12. 2011. године, ова исплата опорезује се само порезом на доходак грађана по стопи од 10%
ПОКЛОНИ деци запослених до 15 година старости, поводом Нове године и Божића	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 9.592 дин. по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, а која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 12.746 динара годишње, остварено код једног послодавца (чл. 85. т. 11) Закона о порезу на доходак грађана)

ИНГ-ПРО САВЕТОВАЊА

ИНГ-ПРО организује скупове, саветовања, семинаре и обуке с правном и финансијском тематиком, представљајући прописе који су не само актуелни већ су и у најширој примени у оквиру законодавства Републике Србије. Овакав вид организације постао је неизбежан начин упознавања с бројним недоумицама и проблемима у пракси, али и пут ка њиховом бржем и успешнијем превазилажењу како би се омогућила сврсисходна и адекватна примена прописа.

Предавачи су врсни и посвећени стручњаци који настоје да подстакну учеснике на промишљање најделотворнијег начина за превазилажење немалих проблема и повећање ефикасности из области које су тема саветовања.

Саветовања се одржавају у пријатном амбијенту, у технички потпуно опремљеним салама, са паузама за кафу и ручак.

На нашим интернет странама www.propisi.net, www.legeartis.rs и www.poslovnisavetnik.net увек се можете информисати о актуелним саветовањима и, уколико сте заинтересовани, попунити електронску пријаву.

За њихову помоћ и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

ТЕМА БРОЈА

НОВИ ОБРАЧУН НАКНАДЕ ЗАРАДЕ ЗА
ПОРОДИЉСКО ОДСУСТВО
ОД 1. ЈУЛА 2018. ГОДИНЕ

ПРАВА ЗАПОСЛЕНИХ НА НАКНАДУ ЗАРАДЕ И ОСТАЛУ НАКНАДУ ЗА ВРЕМЕ ПОРОДИЉСКОГ ОДСУСТВА И ОДСУСТВА СА РАДА РАДИ НЕГЕ ДЕТЕТА – ОД 1. ЈУЛА 2018. ГОДИНЕ

Уводне напомене

Почевши од 1. јула 2018. године почиње примена новог Закона о финансијској подршци породици са децом, који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 113/2017 и 50/2018 (у даљем тексту: Закон).

Одредбе овог закона представљају део укупне друштвене бриге о деци и односе се на побољшање услова за задовољавање основних потреба деце, посебне подстицаје за рађање деце и подршку материјално угроженим породицама, породицама са децом са сметњама у развоју и инвалидитетом и деци без родитељског старања. Одредбе Закона засноване су на праву и дужности родитеља да подижу и васпитавају децу, праву детета на услове живота који му омогућавају правилан развој и обавези државе да подржи добробит породице, детета и будућих генерација. Отуда овај закон не представља само опредељење државе у области социјалне политике већ је, укључујући демографске потребе, истовремено и важан инструмент популационе политике.

Права која омогућава Закон

Предмет Закона је уређивање финансијске подршке породици са децом, а конкретна права на финансијску подршку породици са децом, у смислу Закона, јесу:

- 1) накнада зараде, односно накнада плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета;
- 2) остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета;
- 3) родитељски додатак;
- 4) деџи додатак;
- 5) накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања;
- 6) накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом;
- 7) накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу корисника новчане социјалне помоћи;
- 8) регресирање трошкова боравка у предшколској установи деце из материјално угрожених породица.

Наведена законска права су лична права и не могу да се преносе на друга физичка и правна лица нити могу да се наслеђују, али износи права који су доспели за исплату, а остали су неисплаћени услед смрти корисника, могу да се наслеђују. Уз то, новчана примања по основу Закона не могу да буду предмет обезбеђивања или принудног извршења.

Такође треба имати у виду да су сва наведена права **намењена породици са децом**, а, у смислу Закона, **породицу чине**:

- супружници и ванбрачни партнери,
- деца,
- сродници у правој линији без обзира на степен сродства и
- сродници у побочној линији до другог степена сродства,

под условом да живе у заједничком домаћинству. У смислу Закона, **заједничко домаћинство** је заједница живљења, привређивања и трошења средстава свих чланова домаћинства.

У наставку овог прилога биће више речи о законским одредбама које уређују накнаду зараде и осталу накнаду које се исплаћују по основу рођења и неге детета и посебне неге детета.

Доношење подзаконских аката

У претходном тексту дате су детаљније законске одредбе о праву запослених на накнаду зараде и осталу накнаду за време породичног одсуства и одсуства са рада ради неге и посебне неге детета. На основу ових законских решења потребно је донети одговарајућа подзаконска акта која ће у целини омогућити примену Закона, како следи у наставку.

1) Сагласно члану 38. Закона, министар надлежан за социјална питања прописује:

а) ближе услове и начин остваривања права на: накнаду зараде, односно накнаду плате за време породичног одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета; остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета; родитељски додатак; дечји додатак; накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања и накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом, као и накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу корисника новчане социјалне помоћи;

б) ближе услове одсуства са рада или рада са половином пуног радног времена родитеља, односно усвојитеља, хранитеља или старатеља детета млађег од пет година, коме је потребна посебна нега.

2) Сагласно члану 46. Закона, министар надлежан за социјална питања прописује ближе услове и начин успостављања информационог система за исплату права по Закону, као и начин прикупљања, уноса, ажурирања, доступности података и друга питања од значаја за рад тог система.

SUDSKO-
ADVOKATSKI
ROKOVNIK

SAVETOVANJA

LEGE ARTIS
PROPISI U
PRAKSI

JAVNE
NABAVKE

POSLOVNI
SAVETNIK

ČETVRT VEKA SA VAMA

STRUČNI
KOMENTARI

PROPISI.NET
ELEKTRONSKO PRAVNO IZDANJE

ING-PRO

ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

РАЧУНОВОДСТВО

БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО

ЦАРИНЕ

ЗАРАДЕ, ПЛАТЕ И ДРУГА ПРИМАЊА
ЗАПОСЛЕНИХ У ПРИВАТНОМ И ЈАВНОМ СЕКТОРУ

СТАТИСТИКА